

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü

İ.G.M.D.

GELEN EVRAK / FAX	
KAYIT No:	TARİHİ
3881	22.04.2020
İLGİLİSİ	
GÖRÜLDÜ	

Sayı : 76107777-161.99

Konu : Gümrük Müşavirleri ve Gümrük
Müşavir Yardımcılarına Uygulanan
Disiplin Cezaları Hk.

İSTANBUL GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİ

İlgi : 02.04.2020 tarih ve 2020/1704-BU sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız incelenmiş olup Bölge Müdürlüğümüz değerlendirmelerine aşağıda yer verilmiştir.

Bilindiği üzere, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 181 inci maddesine göre, beyan sahibi ile beraber gümrük müşavirleri de dolaylı temsil sıfatıyla yükümlü olarak tespit edilmiş olup müteselsil sorumluluğun çerçevesi çizilmiştir. Aynı şekilde, “Gümrük müşavirinin yükümlülükleri” başlıklı Gümrük Yönetmeliğinin 563 üncü maddesinin birinci fıkrasında gümrük müşavirleri “*imzaladıkları beyanname ile ilgili cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannameye belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğundan ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülükler uyulmasından*” sorumlu tutulmuşlardır. Buna göre, **gümrük müşavirleri, imzaladıkları beyanname ile ilgili cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannameye belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğundan ve gümrük rejiminin gerektirdiği bütün yükümlülükler uyulmasından sorumludurlar.**

Bununla birlikte, Gümrük Kanun'un Geçici 6 ncı maddesinin ikinci bendi ile devam eden bentlerde;

“2. Gümrük müşavirliği veya gümrük müşavir yardımcılığı mesleğinin vakar ve onuruna aykırı fiil ve hareketlerde bulunanlarla, görevlerini yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da görevinin gerektirdiği güveni sarsıcı hareketlerde bulunan meslek mensupları hakkında, gümrük müşavirliği hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesi amacıyla, durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre aşağıda tanımlanan disiplin cezaları verilir.

a) Uyarma: Meslek mensubuna mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

b) Kınama: Meslek mensubuna görevinde ve davranışında kusurlu sayıldığıının yazı ile bildirilmesidir.

c) Geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma: Mesleki sıfatı saklı kalmak şartıyla altı aydan az, bir yıldan çok olmamak üzere mesleki faaliyetten alıkoymadır.

d) Meslekten çıkarma: Meslek mensubunun izin belgesinin geri alınarak, bir daha bu mesleği icra etmesine izin verilmemesidir.

3. Mesleki kurallara, mesleğin vakar ve onuruna aykırı fiil ve harekette bulunanlarla, görevin gerektirdiği güveni sarsıcı harekette bulunan meslek mensupları hakkında, ilk defasında uyarma, tekrarında ise kınama cezası uygulanır.

Görevini bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlükle yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da bu Kanunda yer alan mesleğin genel prensiplerine aykırı harekette bulunan meslek mensupları için geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

Sahte belgelere dayanılarak yanlış beyanda bulunulduğunun, ancak bu durumun gümrük müşavirinin bilgisi dışında olduğunun, bununla birlikte, bir araştırma sonucunda gerçek durumun öğrenilebileceğinin Gümrük Müsteşarlığı merkez denetim elemanlarınca rapora bağlandığı durumlarda, ilgili gümrük müşavirine ilk defasında kınama cezası verilir. Bu hususun tekrerrür etmesi halinde geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

7.1.1932 tarih ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümlerine göre kaçakçılık suçundan mahkumiyet kararı kesinleşen meslek mensuplarına, meslekten çıkarma cezası verilir.

4. Üç yıllık bir dönem içinde iki veya daha fazla disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan meslek mensubuna, her yeni suçu için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanabilir. Beş yıllık dönem içinde iki defa mesleki faaliyetten alıkoyma cezası ile cezalandırılmasından sonra bu cezayı gerektiren fiili yeniden işleyen meslek mensupları hakkında meslekten çıkarma cezası uygulanır.

Disiplin kurulları bir derece ağır veya bir derece hafif disiplin cezasının uygulanmasına karar verebilirler. Takibat ve hüküm tesisi, disiplin soruşturması yapılmasına ve disiplin cezası uygulanmasına engel değildir.

...

6. Gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcıları, görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı fiillerinin niteliğine göre Türk Ceza Kanununun devlet memurlarına ait hükümleri uyarınca cezalandırılır.

...

8. 2 numaralı bentte belirtilen uyarma ve kınama cezası yetkili gümrük başmüdürü, geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası Müsteşarlık Merkez Disiplin Kurulu, meslekten çıkarma cezaları Müsteşarlık Yüksek Disiplin Kurulu tarafından verilir.”

Hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıdaki kanun metinlerinden de anlaşılacağı üzere, Gümrük Kanununun disiplin cezalarını düzenleyen Geçici 6. maddesinin sekizinci bendi söz konusu disiplin hükümlerinin uygulanması açısından gümrük idarelerine görev vermiştir. Bu fıkra göre Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürleri **uyarma ve kınama cezası vermeye yetkili disiplin amirleri olarak değerlendirilmiştir.**

Geçici 6. maddenin üçüncü bendinde; **"sahte belgeye dayanılarak yanlış beyanda bulunulmasının" tekerrür hükümlerinin varlığına gerek olmaksızın ilk defa olsa dahi kınama cezasını gerektirir bir unsur olarak sayılmıştır.**

Diğer taraftan, Gümrük müşavirinin disiplin cezasını gerektirecek fiil veya hali aynı zamanda ceza yargılamasını da konu olabilmektedir. Bu durumda; Gümrük Kanun'un Geçici 6. maddesinin dördüncü bendinin son paragrafında belirtildiği üzere **"takibat ve hüküm tesisi, disiplin soruşturması yapılmasına ve disiplin cezası uygulanmasına" engel değildir.** Örneğin, Danıştay 12. Dairesi'nin 25.05.2012 tarihli ve 2011/9670 esas, 2012/3553 sayılı kararında; **"disiplin cezasını gerektiren fiilin niteliğine göre ceza yargılamasında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmiş olmasının disiplin hukuku yönünden ortada bir ceza mahkûmiyeti bulunmadığından bahisle disiplin cezası uygulanmaması sunucunu doğurmayacağına..."** hükmetmiştir. Bu nedenle, yürütülen disiplin soruşturmasının sonuçlandırılması için, müşavirler hakkındaki adli soruşturma sonucu beklenmesine ihtiyaç bulunmamaktadır. Nitekim, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 131 inci maddesi de devlet memurları için böyle bir düzenlemeye yer vermektedir. Bunun yanı sıra, **disiplin soruşturmasına tabii olan kişinin ceza kanununa göre mahkûm olması veya olmaması (mahkûmiyet, beraat, takipsizlik...vb.) disiplin cezasının uygulanmasına engel teşkil etmemektedir. Görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı fiillerinin niteliğine göre Türk Ceza Kanununun devlet memurlarına ait hükümleri uyarınca disiplin cezası ile tecziye edilen gümrük müşavirlerinin de bu kapsamda devlet memurlarına uygulanan disiplin hükümlerine tabii olması, adli konularda yapılacak olan takibattan veya hüküm kararından azade disiplin cezası ile karşı karşıya kalması kaçınılmazdır."**

Aynı şekilde, Danıştay 12. Dairesi'nin 04/02/2011 tarihli ve 2010/64 esas, 2011/474 sayılı kararında; **"... Ceza soruşturması ve kovuşturması sırasında kullanılamayan veya kullanılmayan bir kısım delillerin disiplin soruşturması ve yargılaması sırasında kullanılmasında hukuka aykırı bir durum olmadığı gibi, disiplin hukukunda kimi durumlarda kanaatin yeterli olması nedeniyle, bunu yasaklayan bir düzenlemeye de yer verilmemiştir..."** ifadelerine yer verilerek, **adli yargı makamları tarafından değerlendirmeye alınmayan bir kısım delillerin disiplin soruşturmasında dikkate alınabileceğine, disiplin cezalarında idari kanaatin yeterli olduğuna** hükmedilmiştir. Dolayısıyla, bu kanaatin ceza soruşturması veya kovuşturmasına benzer bir biçimde hüküm tesis etmesine ihtiyaç bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, **gümrük müşavirlerinin dahil olduğu işlemlerle ilgili fiillerin**

incelenmesi neticesinde söz konu fiillerin suç teşkil ettiği kanaatine varılırsa fiil veya hâlin gerektirdiği disiplin cezası madde ve bent tâyini, daha önce adına tecziye edilen disiplin cezaları, şüpheli sıfatıyla dahil olunan kaçakçılık olayları, bahis konusu olaydaki kamu zararı miktarı, tekerrür şartlarının bulunup bulunmadığı, olayda sahte belgenin kullanılıp kullanılmadığı, olayla ilgili açılan davanın akıbeti gibi birçok değişken göz önüne alınarak karar verilmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

 e-imzalıdır

Yalçın ÖZDEN
Bölge Müdürü